Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia dla klasy 1 technikum

Treści z podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
I. Historia jako nauka. Uczeń:	- definiuje pojęcia (prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne); - odtwarza periodyzację dziejów powszechnych i ojczystych	- wyjaśnia pojęcia (prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne); -przedstawia periodyzację dziejów powszechnych i ojczystych	- operuje pojęciami (prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne); - interpretuje periodyzację dziejów powszechnych i ojczystych	- ocenia i porównuje periodyzację dziejów powszechnych i ojczystych	- interpretuje i krytykuje periodyzację dziejów powszechnych i ojczystych
II. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu. Uczeń:	- wymienia cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja); - przywołuje etapy w starożytnych dziejach narodu żydowskiego	- przedstawia cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości; - streszcza etapy w starożytnych dziejach narodu żydowskiego	- rozróżnia cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości; - analizuje etapy w starożytnych dziejach narodu żydowskiego	- porównuje cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz ocenia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości; - analizuje etapy w starożytnych dziejach narodu żydowskiego	- ocenia cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz docenia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości; - interpretuje etapy w starożytnych dziejach narodu żydowskiego
III. Świat starożytnych Greków. Uczeń:	- przywołuje organizację społeczeństw Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich poleis; - opisuje kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego; - nazywa osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie	- przedstawia organizację społeczeństw Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich poleis; - wyjaśnia kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego; - klasyfikuje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie	- porównuje organizację społeczeństw Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich poleis; - operuje kulturowymi i politycznymi konsekwencjami wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego; - porządkuje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie	- rozróżnia organizację społeczeństw Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich poleis; - wyodrębnia kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego; - analizuje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie	- interpretuje organizację społeczeństw Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich poleis; - ocenia kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego; - formułuje i ocenia osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w

	filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki	filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki	filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w kulturę europejską	filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w kulturę europejską	dziedzinie filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w kulturę europejską
IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń:	- wskazuje na przemiany ustrojowe i społeczne w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; - rozpoznaje kierunki i charakter ekspansji rzymskiej; przywołuje pojęcie imperium; - odtwarza genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim; - wskazuje na kulturowe znaczenie chrześcijaństwa; - opisuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku imperium rzymskiego i cesarstwa zachodniorzymskiego; - rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską	- przedstawia przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; - streszcza kierunki i charakter ekspansji rzymskiej; wyjaśnia pojęcie imperium; - przedstawia genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim; - wyjaśnia kulturowe znaczenie chrześcijaństwa; - ilustruje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku imperium rzymskiego i cesarstwa zachodniorzymskiego; - podaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską	- wykorzystuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; - operuje kierunkami i charakterem ekspansji rzymskiej; wyjaśnia pojęcie imperium; - wyodrębnia genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim; - używa kulturowe znaczenie chrześcijaństwa; - rozróżnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku imperium rzymskiego i cesarstwa zachodniorzymskiego; - porządkuje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską	- analizuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; - diagnozuje kierunki i charakter ekspansji rzymskiej; - ocenia genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim; - sprawdza kulturowe znaczenie chrześcijaństwa; - rozważa nad wewnętrznymi i zewnętrznymi przyczynami upadku imperium rzymskiego i cesarstwa zachodniorzymskiego; - kategoryzuje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską	- krytykuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; - rewiduje kierunki i charakter ekspansji rzymskiej; - interpretuje genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim; - uzasadnia kulturowe znaczenie chrześcijaństwa; - porównuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku imperium rzymskiego i cesarstwa zachodniorzymskiego; - wynajduje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską

V. Bizancjum i świat islamu. Uczeń:	- identyfikuje cesarstwo bizantyjskie; - rozpoznaje osiągnięcia cesarstwa bizantyjskiego w zakresie kultury; - przywołuje genezę islamu - nazywa zasady tej religii; - wskazuje kierunki ekspansji arabskiej; - opisuje cechy kultury arabskiej	- lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie; - podaje osiągnięcia cesarstwa bizantyjskiego w zakresie kultury; - wyjaśnia genezę islamu - ilustruje zasady tej religii; - przedstawia charakter i kierunki ekspansji arabskiej; - określa cechy kultury arabskiej	- charakteryzuje osiągnięcia cesarstwa bizantyjskiego w zakresie kultury; - wyjaśnia genezę islamu - przedstawia zasady tej religii; - demonstruje charakter i kierunki ekspansji arabskiej; - interpretuje cechy kultury arabskiej	- analizuje osiągnięcia cesarstwa bizantyjskiego w zakresie kultury; - rozróżnia genezę islamu - charakteryzuje zasady tej religii; - ocenia charakter i kierunki ekspansji arabskiej; - porównuje cechy kultury arabskiej	- zastanawia się nad osiągnięciami cesarstwa bizantyjskiego w zakresie kultury; - rekonstruuje genezę islamu - opracowuje zasady tej religii; - ocenia charakter i kierunki ekspansji arabskiej; - pisze o cechach kultury arabskiej
VI. Europa wczesnego średniowiecza. Uczeń:	- opisuje zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, z uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; - przywołuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów; - rozpoznaje proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji	- ilustruje zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, z uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; - wyjaśnia ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów; - objaśnia proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji	- odkrywa zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, ze szczególnym uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; - charakteryzuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów; - szkicuje proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji	- wyodrębnia zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, ze szczególnym uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; - analizuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów; - ocenia proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji	- formułuje zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, ze szczególnym uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; - krytykuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów; - uzasadnia proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji
VII. Europa w okresie krucjat. Uczeń:	- definiuje przyczyny rywalizacji papiestwa z cesarstwem o	- podaje przyczyny rywalizacji papiestwa z cesarstwem o	- interpretuje przyczyny rywalizacji papiestwa z cesarstwem o	- analizuje przyczyny rywalizacji papiestwa z cesarstwem o	- osądza przyczyny rywalizacji papiestwa z cesarstwem o

	przewodnictwo w christianitas; - przywołuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej - nakreśla ich skutki	przewodnictwo w christianitas; - objaśnia uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej - tłumaczy ich skutki	przewodnictwo w christianitas; - charakteryzuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej - ukazuje ich skutki	przewodnictwo w christianitas; - charakteryzuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej - uzasadnia ich skutki	przewodnictwo w christianitas; - rekonstruuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej - wartościuje ich skutki
VIII. Gospodarcze i społeczne realia średniowiecznej Europy. Uczeń:	- opisuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym; - przywołuje przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w.	- tłumaczy funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym; - parafrazuje przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w.	- charakteryzuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym; - interpretuje przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w.	- analizuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym; - porównuje przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w.	- ocenia funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym; - rekonstruuje przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w.
IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:	- nakreśla uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; - przywołuje znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; - powtarza zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w.	- wyjaśnia uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; - wyjaśnia znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; - objaśnia zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w.	- przedstawia uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; - charakteryzuje znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; - demonstruje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w.	- analizuje uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; - koreluje znaczenie organizacji kościelnej z funkcjonowaniem państwa wczesnopiastowskiego; - podsumowuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w.	- rekonstruuje uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; - ocenia znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; - opracowuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w.
X. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:	- wymienia przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia	- wyjaśnia przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia	- charakteryzuje przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia	- porównuje przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia	- łączy przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia

	dzielnicowego; - opisuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich - wylicza społeczno-kulturowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim; - rozpoznaje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła	dzielnicowego; - ilustruje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich - parafrazuje społeczno-kulturowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim; - wyjaśnia proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła	dzielnicowego; - szkicuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich - interpretuje społeczno-kulturowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim; - ukazuje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła	dzielnicowego; - analizuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich - ocenia społeczno-kulturowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim; - rozważa nas procesem przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła	dzielnicowego; - krytykuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich - zbiera społeczno-kulturowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim; - podsumowuje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła
XI. Europa późnego średniowiecza. Uczeń:	- nakreśla przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; - przywołuje następstwa upadku cesarstwa bizantyjskiego i ekspansji tureckiej dla Europy	- identyfikuje przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; - tłumaczy następstwa upadku cesarstwa bizantyjskiego i ekspansji tureckiej dla Europy	- charakteryzuje przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; - charakteryzuje następstwa upadku cesarstwa bizantyjskiego i ekspansji tureckiej dla Europy	- analizuje przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; - rozkłada na części następstwa upadku cesarstwa bizantyjskiego i ekspansji tureckiej dla Europy	- ocenia przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; - uzasadnia następstwa upadku cesarstwa bizantyjskiego i ekspansji tureckiej dla Europy
XII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:	- opisuje proces zjednoczeniowy i zmiany terytorialne państwa polskiego w XIV i XV w.; - odtwarza rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; - odróżnia	- objaśnia proces zjednoczeniowy i zmiany terytorialne państwa polskiego w XIV i XV w.; - streszcza rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; - wyjaśnia	- interpretuje proces zjednoczeniowy i zmiany terytorialne państwa polskiego w XIV i XV w.; - charakteryzuje rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; - przedstawia	- porównuje proces zjednoczeniowy i zmiany terytorialne państwa polskiego w XIV i XV w.; - dyskutuje o rozwoju monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; - ocenia międzynarodowe	- osądza proces zjednoczeniowy i zmiany terytorialne państwa polskiego w XIV i XV w.; - pisze o rozwoju monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; - docenia

	międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w.; - nakreśla stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej	międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w.; - podaje przykłady stosunków polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej	międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w.; - charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej	i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w.; - charakteryzuje i ocenia stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej	międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w.; - wartościuje stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej
XIII. Kultura średniowiecza. Uczeń:	- definiuje uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (christianitas, łacina, etos rycerski i sztuka); - rozpoznaje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; - przywołuje znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; - opisuje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu	- wyjaśnia uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (christianitas, łacina, etos rycerski i sztuka); - ilustruje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; - objaśnia znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; - identyfikuje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu	- przedstawia uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (christianitas, łacina, etos rycerski i sztuka); - interpretuje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; - charakteryzuje znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; - charakteryzuje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu	- analizuje uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (christianitas, łacina, etos rycerski i sztuka); - dyskutuje o dokonaniach okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; - sprawdza znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; - rozpoznaje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu	- ocenia uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (christianitas, łacina, etos rycerski i sztuka); - docenia dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; - formułuje znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; - projektuje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu